

เอกสารการวิจัยและรายงานที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้า

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการค้นคว้าเรื่องนี้ได้แก่ เอกสารการวิจัยและรายงานที่เกี่ยวข้องกับความเหมาะสมของเนื้อหาของแบบเรียนนั้น เท่าที่ปรากฏส่วนใหญ่เป็นของสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ ประเทศไทยยังมีจำนวนน้อยมาก เพราะเพิ่งเริ่มเห็นความสำคัญของเรื่องนี้เพียงไม่กี่ปีมานี้เอง ผู้วิจัยได้จำแนกเอกสารไว้เป็นพวก ๆ ดังนี้

๑. เอกสารการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนวัยรุ่นที่มีต่อวรรณคดี
๒. เอกสารการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับเนื้อหาสาระสำคัญในแบบเรียนที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการสอนการ เรียนภาษาตามหลักสูตร

๓. เอกสารการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การ เลือก เนื้อหาในแบบเรียนให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

เอกสารการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดี ภาษาอังกฤษ ของคณะกรรมการควบคุมหลักสูตรภาษาอังกฤษแห่งชาติ ได้ร่วมกันให้ความหมายของวรรณคดีในหนังสือ Language Arts for Today's (The Commission on the English Curriculum of the National Council of Teachers of English, 1950 :

75 - 79) โดยตกลงกันในเรื่องที่น่ามากำหนดไว้ในหลักสูตรดังนี้ "วรรณคดีคือหนังสือที่ผู้อ่านได้อ่านแล้วเกิดความรู้สึกที่ดี และมีอิทธิพล หนุนอารมณ์ของผู้อ่าน จึงเป็นพลังช่วยให้เด็กทั้งชายและหญิง เกิดพัฒนาความคิดริเริ่ม ผลของความคิดริเริ่มนี้ทำให้ผู้อ่านรู้แจ้งเห็นจริง มีความประทับใจในสิ่งที่ตนพึงพอใจ และจะเก็บรักษาไว้ในความทรงจำอย่างไม่มีวันลืม"

ฮาล ร. ดักกลัสส์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ The High School Curriculum (Douglass, 1964 : 410 - 411) ว่า "วรรณคดีสมัยใหม่ต่างกับเนื้อเรื่องที่อ่านนั้น มีคุณค่าน่าสนใจยิ่งกว่าวรรณคดีแบบมาตรฐานที่มีอยู่เดิม ฉะนั้นการกำหนดเรื่องให้เรียนต้องคำนึงว่า ผู้เรียนอยู่ในวัยที่อาจเข้าใจเรื่องได้ซาบซึ้งหรือไม่ เพราะวรรณคดีเป็นเรื่องของ

นามธรรม ผู้เรียนจะต้องใช้จินตนาการจึงจะพบคุณค่าและความหมายที่แท้จริง ดังนั้นนักเรียนควรจะได้รับคำแนะนำให้เลือกอ่านวรรณคดีที่จะให้ประโยชน์ต่อชีวิตของผู้เรียน ความสนใจระดับความสามารถของนักเรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน การเลือกเรื่องวรรณคดีสำหรับนักเรียนแต่ละชั้นจึงจะต้องจัดให้มีความเหมาะสมที่สุด เพื่อถึงจุดความสนใจของนักเรียน "

ยอร์จ จ. นอร์เวลล์ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา ทั้งตอนต้นและตอนปลาย และรายงานไว้ในหนังสือ *The Reading Interests of Young People* (Norvell, 1950 : 75 - 79) ว่า "ความยากง่ายของเนื้อหา และเพศของผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสนใจสนิยมและเสริมสร้างทักษะแก่ผู้เรียนในห้องเรียนได้มาก การบังคับให้ผู้เรียนมีความสนใจวรรณคดีเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือตอนใดตอนหนึ่งโดยเฉพาะนั้น จะทำให้ผู้เรียนเกิดความลำบากยุ่งยากใจ ทำให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่เรียนยาก เพราะวาทรรณคดีมีแต่ความสลับซับซ้อน ยากที่จะเข้าใจลึกซึ้ง "

รูธ จ. สตรีกแลนด์ ได้เขียนรายงานพร้อมกับให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดแบบเรียนวรรณคดีและภาษาไว้ในหนังสือ *Guide for Teaching English, Our Language* (Strickland, 1950 : 38 - 39) ความว่า "ที่นักเรียนมีความนิยมชมชอบเรื่องราวในทร้อยกรองของหนังสือวรรณคดีนั้น เพราะครูสอนให้เด็กเข้าใจลึกซึ้ง และมีความซาบซึ้ง แสดงให้เห็นชัดว่าเรื่องในหนังสือแบบเรียนนั้นได้รับการคัดเลือกมาเป็นอย่างดีที่มีความเหมาะสมกับระดับความเจริญเติบโต ตรงกับความสนใจ และสภาวะของผู้เรียน จึงทำให้เด็กเกิดรสนิมในเรื่องที่เรียน กับมีความพึงพอใจที่จะอ่านซ้ำอีก หนังสือวรรณคดีที่เด็กชอบฟังครูอ่าน และอ่านเองอย่างเพลิดเพลินด้วยความเข้าใจซาบซึ้งนั้น จะต้องมีความสัมพันธ์เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เหมาะกับระดับวุฒิภาวะของเด็กเอง ครูจึงควรตระหนักว่าการจัดแบบเรียนให้เด็กวัยรุ่นได้เรียนนั้น ต้องคำนึงถึงความสนใจ และความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ ฉะนั้นวรรณคดีทุกประเภทซึ่งยังเป็นที่ยอมรับของผู้เรียนอยู่ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน จะมีความหมายต่อผู้เยาว์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ต่อเมื่อ เป็นเรื่องที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็กเองด้วยเสมอ "

มิลเกรท คอสัน และ โชลลิงเยอร์ มาเรียน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดี
ไว้ในหนังสือ *Guiding Language Learning* (Dawson and Zollinger, 1957 : 180)
สรุปความว่า "โดยปกติเด็กจะเลือกอ่านหนังสือตามที่พวกเขาชอบ แต่โดยทั่ว ๆ ไปแล้วเด็ก
จะสนใจหนังสือตามกลุ่มอายุของตน กล่าวคือเด็กวัยรุ่นตอนต้นชอบเรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เรื่องเกี่ยวกับ
นิทานต่าง ๆ ตลอดจนเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ชอบเรื่องเกี่ยวกับคนในยุคต่าง ๆ ดินแดนต่าง ๆ
เด็กวัยรุ่นตอนปลายเมื่อเด็กเรียนชั้นสูงขึ้น เรื่องราวที่เด็กอ่านจะจำกัดวงแคบเข้าตามรสนิยมของเขาเอง
เด็กวัยรุ่นเริ่มสนใจเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแนวชีวิตของเขาเอง เช่น สนใจการเมือง ปัญหาสังคม การอาชีพ
ตลอดจนงานอดิเรกต่าง ๆ "

ฐะปะนีย์ นครทรพร ได้แนะนำไว้ในหนังสือคู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นวิชาภาษาไทย
เล่ม ๑ (ฐะปะนีย์ นครทรพร, ๒๕๐๘ : ๘) ว่า "สิ่งใดที่เป็นประโยชน์และมีความหมายต่อชีวิต
และอยู่ในวงความสนใจของนักเรียนแล้วก็จะทำให้นักเรียนเรียนได้ดี ทั้งจำได้แม่นยำโดยไม่ต้อง
เคี้ยวเข็น"

รอยอด จ. มอร์เซย์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ *Improving English Instruction*
(Morsey, 1968 : 30 - 33) ว่า "ความมุ่งหมายประการสำคัญที่สุดในการเรียนการสอนวรรณคดีนั้น
ครูต้องสามารถส่งเสริมนักเรียนให้มีรสนิยมในวรรณคดี การสร้างรสนิยมต่อวรรณคดีนั้น จะต้องยึดหลัก
การเลือกคามวิถิทางแห่งความเข้าใจ และการแสดงออกด้วยความพอใจในเนื้อหาของวรรณคดี ทั้งนี้
ครูสามารถสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ก่อให้เกิดความซาบซึ้ง
ในวรรณคดี ในเมื่อครูสามารถเลือกหนังสือที่มีความเหมาะสมกับความสนใจ และความสามารถของ
ผู้เรียน"

ผลการวิจัยและรายงานที่เกี่ยวกับความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวรรณคดีที่กล่าวมาแล้ว
พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. เนื้อหาควรเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน
๒. เนื้อหาเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน
๓. เนื้อหาสร้างความประทับใจและความพึงพอใจแก่ผู้เรียน

๔. เนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียน และมีประโยชน์แก่ผู้เรียนโดยตรง
๕. เนื้อหาและกิจกรรมเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
๖. เนื้อหาและกิจกรรมเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน

เอกสารการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับเนื้อหาสาระสำคัญในแบบเรียนที่สอดคล้องกับ
ความมุ่งหมายของการสอนภาษาตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

กอ สวัสดิพิพาณิชย์ ไต่ถลาไว้ในศูนย์ศึกษา (กอ สวัสดิพิพาณิชย์, ศูนย์ศึกษา
๓ : ๓๒ - ๓๖ มีนาคม ๒๕๐๗) ว่า "หนังสือเรียนเป็นอุปกรณ์การสอนที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง
สำหรับการศึกษาเล่าเรียนของเด็ก การสอนวิชาต่าง ๆ แทบทุกวิชาของอาศัยหนังสือเรียน
เป็นคู่มือ หนังสือแบบเรียนตามระดับชั้นเรียนในแต่ละวิชาชั้น ผู้เขียนต้องเขียนให้ตรงตามหลักสูตร
และต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบของกระทรวงศึกษาธิการก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้ใช้เรียนใน
โรงเรียนได้"

ฮาล ร. คักกลัสส์ ได้เล่าไว้ในหนังสือ The High School Curriculum
(Douglass, 1964 : 405) ถึงรายละเอียดของการจัดหลักสูตรวิชาวรรณคดีระดับมัธยม
ศึกษาตอนปลายไว้ว่า "ปัจจุบันนี้ได้มีการจัดวางหลักเกณฑ์ที่จะช่วยให้นักเรียนทั้งชายและหญิงได้เรียน
วรรณคดีด้วยความพึงพอใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อส่งเสริมให้เด็กทั้งหลายได้มีความเจริญงอกงามทางสังคม
คือได้เรียนรู้คุณค่าของวัฒนธรรมอันเป็นแนวทางได้ดำรงตนในระบบประชาธิปไตย และเพิ่มพูนพัฒนาการ
การรู้จักคุณค่าของชีวิต"

จากบันทึกรายงานของสถาบันเทคโนโลยี แห่งคาร์เนกี ในหนังสือ The Changing
School Curriculum (Goodlad and others, 1966 : 73) แสดงการปรับปรุงและพัฒนา
หลักสูตรวิทยาลัย และโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ไว้ว่า "วิชาวรรณคดีเป็นโปรแกรมอันหนึ่งที่
ควรจัดทำให้ไ้มาตรฐาน คือต้องคัดเลือกเรื่องวรรณคดีให้มีเนื้อหาสาระสำคัญใกล้เคียงกับภาษา และ
มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวรรณคดีเรื่องขนาดยาวที่ได้จัดให้เรียนในระดับชั้นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สอน
และผู้เรียนได้ใช้อ้างอิงเป็นประโยชน์ต่อไป และต้องมีส่วนผูกพันเกี่ยวข้องกับชีวิตอันแท้จริงของมนุษย์"

เช่น ในสหรัฐอเมริกา ได้เน้นถึงความสำคัญของวรรณคดีอเมริกันที่เป็นมรดกตกทอดมาจากชาวอังกฤษ ทั้งเดิม ผู้นับถือศาสนาอย่างเคร่งครัด (puritans) ซึ่งได้อพยพไปอยู่ในทวีปอเมริกาสมัยก่อน จนถึงปัจจุบัน และได้กำหนดให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายได้ศึกษาวรรณคดีอังกฤษทั้ง เรื่องละครโศก อันเป็นเรื่องราวสลก เรื่องความกล้าหาญ และเรื่องล้อเลียนสังคม"

มหาวิทยาลัยเนบราสก้า ได้แถลงไว้ในหนังสือ The Changing School Curriculum (Goodlad and others, 1966 : 74 - 75) ว่า ได้จัดโครงการพัฒนาหลักสูตรใหม่ โดยทำการทดสอบและวิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาของภาษาและวรรณคดี เพื่อจัดสัดส่วนของเนื้อหาให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรียนตามเกณฑ์ที่ว่า "หลักสูตรที่ดีต้องกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนเรื่องที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจ เช่น วิชาตรรกวิทยาอันเป็นวิชาที่ส่งเสริมความคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งเป็นรากฐานของการเรียนนาทศิลป์ วรรณกรรมมาตรฐาน กับภาษาศาสตร์ ทั้งจะทำให้เข้าใจหลักการเขียน และการแต่งเรื่อง เป็นต้น

มหาวิทยาลัยโอเรกอน อันเป็นศูนย์รวมของโรงเรียนสหศึกษา ถึงเจ็ดโรงเรียน ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อพัฒนาหลักสูตรทางด้านภาษา และวรรณคดี กับศิลปการพูด ในชั้นมัธยมศึกษา พบว่า "หลักสูตรทางด้านภาษาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตามหลักไวยากรณ์ ... ส่วนการเลือกหนังสือวรรณคดีต้องให้ครอบคลุม ๓ ประการ คือ

๑. เรื่อง (Subject)
๒. ลักษณะแบบแผน (Form)
๓. ความคิดเห็น (Point of View)

และการศึกษาพิจารณาเพ่งเล็งเกี่ยวกับงานประพันธ์ยิ่งกว่าเรื่องอื่น เช่น สมัยของการแต่ง หรือประวัติผู้แต่ง"

เอ็ด เวิร์ด เอ. ครัก ได้บรรยายไว้ในหนังสือ The Secondary School Curriculum (Krug, 1960 : 238 - 246) โดยศึกษาและวิเคราะห์การจัดโปรแกรมในหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษา ได้ให้คำอธิบายไว้ว่า "การเรียนในระดับนี้ไม่ได้มุ่งให้นักเรียนอ่านได้

เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมุ่งให้มีทักษะในการเขียน การพูด การฟังด้วย ดังนั้นวรรณคดีต้องมีเนื้อหาที่จะเป็นพื้นฐานส่งเสริมทักษะทั้งสี่ด้านดังกล่าว ... ฉะนั้นการเลือกเนื้อหาในวรรณคดีที่จะนำมาใช้เป็นบทเรียนนั้น จึงต้องอาศัยแนวความคิดที่ละเอียดอ่อนของผู้เลือกตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. คำศัพท์ต่าง ๆ จะต้องไม่ยากหรือยากจนเกินไป
๒. ต้องมีทั้งประโยคย่อยแถวและร้อยกรอง "

รอยอด จ. มอร์เซย์ แถลงไว้ในหนังสือ Improving English Instruction (Morsey, 1968 : 30 - 33) ที่ได้ทำการศึกษาและสำรวจความคิดเห็นของนิสิตทั้งหมด ๒๕ สถาบัน ในหัวข้อที่ว่า "เราจะได้รับประโยชน์อะไรบ้าง เมื่อได้เรียนวรรณคดีที่กำหนดให้เรียนตามวัตถุประสงค์ในหลักสูตร และครูผู้สอนได้ทำการสอนเต็มตามหลักสูตรแล้ว" คำตอบของนิสิตตอบคำถามดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

๑. ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่านยิ่งกว่าสิ่งใด ๆ
๒. มีความเข้าใจถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชากรทั่วโลก ว่าทุกคนมีการดำรงตนอยู่ตามสมควรแก่สภาพในท้องถิ่นของตน
๓. มีความพึงพอใจที่ได้รับประสบการณ์หลาย ๆ ด้านจากเรื่องในวรรณคดี
๔. ช่วยให้เข้าใจชีวิตของตนเองและผู้อื่น สามารถใช้เหตุผลและประโยชน์จากวรรณคดีเพื่อการดำรงชีวิตให้ดีที่สุด
๕. ทำให้ได้รับความรู้พื้นฐานในแขนงวิชากรต่าง ๆ โดยเฉพาะวิชาประวัติศาสตร์เป็นอย่างดี
๖. ช่วยให้สามารถไขอรรถาความหมายของคำหลักไวยากรณได้ถูกต้องยิ่งขึ้น
๗. ช่วยปรับปรุง การอ่าน การพูด และความเข้าใจภาษาให้ดียิ่งขึ้น
๘. ช่วยให้อ่านออกเสียงได้ดี หรืออย่างน้อยก็ช่วยจัดความเข้าใจให้ลดน้อยลงได้
๙. ช่วยเพิ่มพูนความรู้ในต่าง ๆ โดยทั่วไป
๑๐. ส่งเสริมการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจในวรรณคดีเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

จากผลการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับการจัดเนื้อหาสาระสำคัญของแบบเรียนให้สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายของการสอนภาษาตามหลักสูตรดังกล่าวมาแล้ว เนื้อหาของแบบเรียนจะต้องมีลักษณะ ดังนี้ :-

๑. ใ้รับการคัดเลือกอย่างละเอียด เพื่อความเหมาะสมและสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
๒. มีส่วนส่งเสริมทักษะในคำภาษา และประสบการณ์ของผู้เรียน
๓. มีทั้งเรื่องประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง
๔. มีส่วนส่งเสริมพัฒนาการในด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และความคิดริเริ่มของผู้เรียน
๕. มีความยากง่ายพอเหมาะกับวัยของผู้เรียน

เอกสารการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือ อันมีหลักการเลือกเนื้อหาในแบบเรียนให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

ประเทิน มหาจันทร์ ไท่กล่าวไว้ในหนังสือหลักการสอนภาษา (ประเทิน มหาจันทร์, ๒๕๑๔ : ๑๔๘) ว่า "เด็กจะได้รับสิ่งที่ต้องการในด้านต่าง ๆ จากหนังสือที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ และจะได้รับประโยชน์เต็มที่ที่ช่วยการอ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและถูกกับนิสัย ดังนั้นหนังสืออ่านสำหรับเด็กจึงสำคัญอยู่ที่ลักษณะและความมุ่งหมายในการแต่ง ว่าเหมาะสมกับเด็กเพียงไร ผู้เขียนหนังสือประเภทนี้ต้องมีความรู้ในเรื่องการเขียน และเข้าใจเด็กเป็นอย่างดี"

เกรียง เอี่ยมสกุล ได้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องแบบเรียน (เกรียง เอี่ยมสกุล, วิทยาสาร ๒๖ : ๑๘-๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๕) ว่า "แบบเรียนจะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนได้มาก ถ้าแบบเรียนนั้นให้ความรู้ที่ถูกต้องและเขียนตามหลักการเขียนแล้ว ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช่มากที่สุด"

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา ไท่กล่าวสรุปว่าด้วยวิธีการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในตำราภาษาไทย ตอน ๑ วิธีสอนภาษาไทย ชั้นมัธยม (เทือก กุสุมา ณ อยุธยา, ๒๕๐๕ : ๑๓๖) ว่า "ลักษณะแบบเรียนที่เหมาะสมกับความต่องการนั้นต้องมีทั้งร้อยแก้ว และร้อยกรอง เรื่องสั้น และเรื่องยาวที่คัดเลือกดีมาเฉพาะบางตอน กับที่เป็นเรื่องสมบูรณ์ เช่นแบบเรียนภาษาไทย

ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน"

ฮาร์ล ร. คักกลัสส์ ได้บรรยายไว้ในหนังสือ The High School Curriculum (Douglass, 1964 : 405) ว่า "หลักเกณฑ์ของหนังสือแบบเรียนวรรณคดีมี ๒ ประการ คือ

๑. ต้องเป็นที่รวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับวรรณคดีหลาย ๆ เรื่องอยู่ในเล่มเดียวกัน
๒. ต้องเป็นเรื่องที่เด่นชัด โดยใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาที่สละสลวยตามหลักการเขียนที่ดี และถูกต้อง หรือถ้าเป็นเรื่องร้อยกรอง ก็แต่งถูกต้องตามเกณฑ์ของฉันทลักษณ์

นอกจากนี้ โครงสร้างของหนังสือแบบเรียนนั้นต้องมีรูปแบบที่แน่นอน เพื่อให้ได้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพราะว่าวรรณคดีและภาษาเป็นเนื้อหาวิชาที่จะต้องเรียนรู้ร่วมกันทั้งสองแขนง"

เจ. พ. เลียนาวรค์ ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรในชั้นมัธยมศึกษา และได้แถลงไว้ในหนังสือ Developing The Secondary School Curriculum (Leonard, 1955 : 39) ว่า "การบรรจุเนื้อหาในหนังสือแบบเรียนวรรณคดีที่ใชสอนในโรงเรียนระดับนี้ จะต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

ขั้นที่ ๑ เลือกเนื้อหาจากเรื่องอมตะของพวกนักประพันธ์ทั้งหลาย เพื่อใช้ส่งเสริมทักษะในการอ่านและการพูด และแนะนำให้นักเรียนได้คุ้นกับวรรณคดีที่ดี

ขั้นที่ ๒ เปลี่ยนแนวการเรียนวรรณคดีจากวิธีการเดิม คือเรียนอ่านเอาเรื่อง มาเป็นศึกษาประวัติของผู้แต่ง และประวัติวรรณคดีควบคู่กันไปกับเนื้อหาของเรื่อง

ขั้นที่ ๓ จัดเลือกเรื่องดี ๆ ที่เป็นผลงานชั้นเยี่ยมของผู้แต่งที่มีคุณค่าสัก ๒ - ๓ เรื่อง เป็นอย่างน้อย"

จ. ฮิลลอค ได้แถลงเกี่ยวกับ การศึกษาค้นคว้าการจัดเนื้อหาของเรื่องในแบบเรียนวรรณคดีในหนังสือ The Theme Concept Unit in Literature (Hillock, 1964 : 17 - 18) ว่า "การจัดเรื่องในบทเรียนให้มีคุณค่าและเหมาะสมนั้น มีหลักพิจารณาเบื้องต้น ๒ ประการ คือ

๑. รวบรวมเอาเรื่องต่าง ๆ เข้ามายู่ในเล่มเดียวกัน
- หรือ ๒. แยกเรื่องต่าง ๆ ออกเป็นเล่มละ ๑ เรื่อง

ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับหลักเบื้องต้นทั้งสองประการนี้ การที่นักเรียนได้เรียนเรื่องเพียงเรื่องเดียวนั้นไม่ก็เท่ากับการที่นำเอาเรื่องหลาย ๆ เรื่องเข้ามารวมอยู่ในเล่มเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการอ่าน เขียน ฟัง และพูด ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย คือเป็นการนำเอาแง่ความคิดหลายอย่างของคนหลายคนมารวมกัน เพื่อจัดเป็นประสบการณ์หลาย ๆ ด้านให้แก่ผู้เรียน ... เรื่องที่เลือกนั้นจะต้องเสริมสร้างความสนใจให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เข้าใจเรื่องวรรณกรรม"

เชสเตอร์ ท. แมคเนอร์เนย์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ *The Curriculum* (Monehey, 1953 : 68 - 69) เกี่ยวกับการเลือกเรื่องในแบบเรียนวรรณคดี "เยาวชนควรจะได้ศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ จากรูปภาพ จากเนื้อเรื่อง และบทร้อยกรองเรื่องง่าย ๆ และให้สามารถจับใจความในเรื่องที่สลับซับซ้อนได้ การเริ่มต้นเรียนวรรณคดีของเด็กวัยรุ่นนี้ควรใช้วิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นอยากเรียนอยากรู้ด้วยตนเอง"

ลอรอย ท. ฮาเลย์ และเคนเนธเบิร์ก ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการคัดเลือกบทละคร เพื่อนำมาใช้เป็นบทเรียนในวรรณคดีได้สรุปหลักเกณฑ์ไว้ในหนังสือ *Patterns and Models for Teaching English* (Haley and Burkes, 1964:13) ว่า "การคัดเลือกเรื่องเพื่อใช้เป็นบทเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาต้องพิจารณาความคงทนและความสนใจของนักเรียนในเรื่องต่อไปนี้

๑. ความเข้าใจพื้นฐานของโครงสร้างในวรรณคดี
๒. ความเข้าใจในหลักมูลฐานที่มีส่วนสัมพันธ์กัน หรือแตกต่างกันในผลงานของนักประพันธ์ หรือกวีทั้งหลาย
๓. ความรอบรู้เกี่ยวกับกระสวนของโครงสร้างในวรรณคดี
๔. วิธีการที่จะส่งเสริมความเจริญงอกงามในการอ่านวรรณคดีให้มีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ"

จากผลของการวิจัยและรายงานเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือแบบเรียน ซึ่งจะเป็นเครื่องช่วยการเลือกเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า หนังสือนั้นต้องเป็นดังนี้

๑. ให้ความรู้ทั่วไปหลาย ๆ ด้าน
๒. มีหลายเรื่องหลายรสอยู่ในเล่มเดียวกัน
๓. มีทั้งประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองทั้งเรื่องสั้นและเรื่องยาว
๔. ให้อรรถาธิบายที่สละสลวยไม่ยากหรือง่ายจนเกินไปสำหรับผู้เรียน
๕. มีองค์ประกอบที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีแก่ผู้เรียน